

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 1 S

(2012–2013)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

FOR BUDSJETTÅRET 2013

Utgiftskapitler: 20–51 og 1600–1651

Inntektskapitler: 3021–3051, 4600–4638, 5341, 5580, 5605 og 5693

det i 2000 etablert et eget beredskapsutvalg for finansiell sektor (BFI). BFI skal sikre en best mulig samordning av beredskapsarbeidet i den finansielle infrastrukturen, og utvalget vurderer bl.a. driftsstabilitet, risiko og sårbarhet. Utvalget har ansvar for å komme fram til og koordinere tiltak for å forebygge og løse krisesituasjoner og andre situasjoner som kan resultere i store forstyrrelser i den finansielle infrastrukturen. Utvalgets medlemmer representerer de mest sentrale aktører innen norsk finansiell infrastruktur. Finanstilsynet har ansvaret for ledelse og sekretariat. Finansdepartementet deltar i utvalgets møter som observatør.

Det er i 2012 avholdt to ordinære møter i BFI, og det er planlagt ytterligere ett. Det tas sikte på å videreføre aktiviteten på minst samme nivå i 2013.

Post 01 Driftsutgifter

Driftsbevilgningen dekker lønnsutgifter og andre utgifter til drift av departementet. Finansdepartementet hadde per 1. mars 2012 en bemanning tilsvarende 291 årsverk. Lønnsrelaterte utgifter utgjør om lag 70 pst. av budsjettet. Av øvrige driftsutgifter utgjør lokalleie den største enkeltposten. For 2013 foreslås det bevilget 313,5 mill. kroner, som er 10,1 mill. kroner høyere enn saldert budsjett for 2012. Økningen gjelder lønns- og prisjustering. Det legges opp til om lag samme aktivitetsnivå som i 2012.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Posten omfatter hovedsakelig utgifter til forskningsoppdrag, utredningsarbeid og ekstraordinære innkjøp. Forskningsmidlene brukes særlig til programmer i regi av Norges forskningsråd, blant annet knyttet til skatteøkonomi. Det vises til nærmere omtale av målene for Forskningsrådet i Prop. 1 S (2012–2013) for Kunnskapsdepartementet, kap. 5 Forsking og utvikling i statsbudsjettet.

Bevilgningen dekker også utgifter til kjøp av utviklingstjenester fra Statistisk sentralbyrå. En viktig oppgave som Statistisk sentralbyrå ivaretar for departementet, er å vedlikeholde det økonomiske modellapparatet som brukes ved utforming av den økonomiske politikken. I tillegg brukes midlene på posten til en rekke enkeltstående utredningsarbeider, blant annet kjøp av eksterne konsulenttjenester i forbindelse med departementets oppfølging av Statens pensjonsfond.

For 2013 foreslås det bevilget 52,2 mill. kroner, som er 8,5 mill. kroner høyere enn saldert bud-

sjett for 2012. Økningen gjelder foruten prisjustering økte utgifter til utredninger mv.

Finansdepartementet mottar refusjoner fra andre offentlige virksomheter som departementet samarbeider med. På grunn av usikkerhet om størrelsen på refusjonene ber Finansdepartementet om fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 1600, post 21 Spesielle driftsutgifter, med et beløp tilsvarende merinntekter under kap. 4600, post 02 Diverse refusjoner, jf. forslag til romertallsvedtak II.1.

Post 70 Forskning og allmennopplysning om finansmarkedet

I forbindelse med statsbudsjettet for 2002 ble det vedtatt å bruke en del av provenyet fra omdanning og salg av Oslo Børs til å opprette et finansmarkedsfond med en fondsavsetning på 90 mill. kroner. Finansmarkedsfondets formål er å bidra til økt kunnskap om og forståelse for finansielle markeds virkemåte, herunder regulering av markeder og markedsaktører, samt å fremme innsikt og øke bevisstheten om etikk på finansmarkedsområdet. Fondet skal bidra til forskning, utdanning og allmenn opplysning knyttet til finansmarkedsproblemer. I regjeringens forslag om opprettelsen av et finansmarkedsfond het det bl.a. følgende, jf. St.prp. nr. 1 (2001–2002):

«Oslo Børs var tidligere en stiftelse. Etter vedtagelsen av den nye børsloven er Oslo Børs omdannet til et allmennaksjeselskap. I forbindelse med vedtagelsen av den nye børsloven vedtok Stortinget 3. november 2000 å be Regjeringen legge fram forslag til oppretting og omfang av et fond for å fremme økt kunnskap om kapitaldannelse, samt øke bevisstheten og innsikten rundt næringslivsetikk, og også forskning på disse områdene. I Revidert nasjonalbudsjett 2001 uttalte Finansdepartementet at departementet ville komme tilbake til saken i Nasjonalbudsjettet 2002.

Salget av aksjene i Oslo Børs Holding ASA i mai 2001 ga et bruttoproveny på kr 475 005 141. Nettoprovenyet, etter fradrag for kostnader i forbindelse med aksjesalget, til sammen kr 450 196 723, er i tråd med forutsetningene for omdannelsen overført fra Oslo Børs til staten.

Finansdepartementet tilrår at om lag en femtedel av netto salgsbeløp avsettes til et finansmarkedsfond. Dette utgjør 90 mill. kroner. Beløpet foreslås bevilget på kap. 1600, post 90 og satt inn på egen konto i Norges Bank.

Fondets avkastning vil i sin helhet bli inntektsført i statsbudsjettet, og vil gi grunnlag for en utgiftsbevilgning over statsbudsjettet til de nevnte formål.

Det legges til grunn at formålet med fondet skal være å bidra til økt kunnskap om, og forståelse for finansielle markeders virkemåte, herunder regulering av markeder og markedsaktørene, samt fremme innsikt og øke bevissthet mht. næringslivsetikk på finansmarkedsområdet.»

Et bredt flertall i Stortinget sluttet seg til regjeringens forslag, jf. Budsjett-innst. S. nr. 6 (2001–2002). Finansmarkedsfondets kapital ble senere økt til ca. 201 mill. kroner i forbindelse med omdanning og salg av Verdipapirsentralen (VPS). Kapitalen i fondet utgjør 206,7 mill. kroner ved utgangen av 2011. Dette inkluderer en senere tilleggsbevilgning som følge av ubenyttede midler av avkastningen fra fondets første driftsår.

Regjeringen har i proposisjonen fra 2001, jf. siste avsnitt i sitatet ovenfor, forutsatt at hele fondskapitalen, som nå altså utgjør 206,7 mill. kroner, skal disponeres til å bidra til økt kunnskap om og forståelse for finansielle markeders virkemåte.

Styret for Finansmarkedsfondet ble oppnevnt av Finansdepartementet 10. april 2003. Finansdepartementet fastsatte 19. desember 2003 vedtekter for fondet og 23. april 2004 regelverk for Finansmarkedsfondet. Vedtektene for fondet ble endret høsten 2006. Etter dette kan styret for fondet, i tillegg til de midler som bevilges over statsbudsjettet, utdele midler som mottas som gave. Disse midlene vil gå til de samme formål som fondsavkastningen.

Kapitalen i fondet er plassert som tre kontolån til staten med rente tilsvarende renten på statsobligasjoner med 10 års bindingstid fra valuteringsstidspunktene:

- 90 mill. kroner ble forrentet med 6,2 pst. fra og med 2. januar 2002 til og med 1. januar 2012, og blir fra og med 1. januar 2012 til og med 31. desember 2012 forrentet med 1,36 pst.
- Vel 111 mill. kroner forrentes med 5,38 pst. fra og med 10. april 2003 til og med 9. april 2013.
- Vel 5,5 mill. kroner forrentes med 4,59 pst. fra og med 1. juli 2004 til og med 30. juni 2014.

Fondets avkastning inntektsføres i statsbudsjettet og gir grunnlag for en utgiftsbevilgning til nevnte formål. Forrige års avkastning fra fondskapitalen føres inn på inntektssiden i statsbudsjettet etterfølgende år. For 2011 ble avkastningen anslått til

om lag 11,8 mill. kroner, og dette beløpet ble inntektsført på kap. 4600 Finansdepartementet, post 85 Avkastning fra Finansmarkedsfondet, for 2012. Det samme beløpet ble utgiftsført som bevilgning til Finansmarkedsfondet for 2012 på kap. 1600, post 70.

Dersom denne bevilgningsmodellen videreføres for Finansmarkedsfondet, vil bevilgningene til fondet trolig bli vesentlig redusert i årene framover. Utviklingen i det generelle rentenivået, kombinert med den generelle prisstigningen, vil innebære lavere bevilgninger og følgelig lavere virksomhet, jf. at kontolånene erstattes av nye kontolån ved forfall. Renten på statsobligasjoner med 10 års løpetid, som også blir renten på de nye kontolånene, ser ut til å bli vesentlig lavere i perioden fra 2013 enn den var i perioden 2002–2004 da fondets kapital først ble plassert. Det første kontolånet, etablert 2. januar 2002 med en rente på 6,2 pst., er allerede erstattet med et nytt kontolån fra 1. januar 2012, med løpetid fram til 31. desember 2012. Som det framgår ovenfor, gir denne plasseringen en vesentlig lavere rente, 1,36 pst.

Etter departementets vurdering bør Finansmarkedsfondet, for å kunne oppfylle sitt formål, settes i stand til å opprettholde tildelingene på et nivå omtrent som i dag, målt i faste priser. Det krever etablering av en ny bevilgningsmodell. Dersom dagens modell videreføres, vil det medføre en vesentlig reduksjon av fondets virksomhet i årene framover.

Et enstemmig styre i Finansmarkedsfondet, hvor bl.a. Oslo Børs og VPS er representert, fremmet i brev 25. oktober 2010 til Finansdepartementet et forslag om å benytte fondets grunnkapital slik at bevilgningsnivået, dvs. sum rente og bruk av fondets kapital, kan holdes reelt uendret og slik at fondet kan opprettholde dagens aktivitetsnivå i årene framover. Etter at departementet orienterte Finansmarkedsfondet om enkelte prinsipielle spørsmål ved forslaget, viste Finansmarkedsfondets enstemmige styre i brev til Finansdepartementet 5. november 2011 til den nye modellen som fra budsjettåret 2012 ble etablert for Fondet for forskning og nyskaping (Forskningsfondet), jf. Kunnskapsdepartementets Prop. 1 S (2011–2012). Modellen innebærer at fondet er opphørt, fondskapitalen er tilført statskassen og erstattet av utgiftsbevilgninger over statsbudsjettet. Finansmarkedsfondets styre gir i brevet 5. november 2011 uttrykk for at en liknende bevilgningsmodell for Finansmarkedsfondet «fullt ut [vil] ivareta styrets ønske om å sikre at bevilgningsnivået opprettholdes på om lag nåværende nivå, regnet i faste priser, og også sikre at fondet har tilstrekkelig kri-

tisk masse til å ha en reell misjon i forhold til forskning og allmennopplysning om finansmarkedet».

Departementet slutter seg til Finansmarkedsfondets styres vurdering og foreslår på denne bakgrunn å etablere en ny modell for bevilgninger til Finansmarkedsfondet, der selve fondet opphører fra og med 1. januar 2013, fondskapitalen tilføres statskassen og erstattes av ordinære utgiftsbevilgninger over statsbudsjettet fra og med budsjettåret 2013.

For 2013 foreslås derfor en bevilgning på 12,2 mill. kroner på kap. 1600, post 70.

Fullmakt til å korrigere uopklarte differanser og feilføringer i tidligere års statsregnskap

Det oppstår fra tid til annen differanser i regnskapet hos regnskapsførerene i staten. Enkelte av disse differansene blir ikke oppklart til tross for en betydelig innsats med å finne ut av hva de kan skyldes. Det kan også forekomme at beløp blir anvist og postert feil i statsregnskapet, og at feilen først oppdages etter at årsregnskapet er avsluttet.

Oppretting av slike feil ved motsatt postering i et senere års regnskap vil på grunn av ettårsprin-

sippet medføre at også senere års regnskap blir feil. Etter Finansdepartementets vurdering er det mest korrekt at uopklarte differanser og andre feil korrigeres i statsregnskapet ved posteringer over konto for forskyvninger i balansen. Da vil disse posteringene ikke påvirke bevilgningsregnskapet det året korrigeringen gjøres. Det forutsettes at dette skjer etter posteringsanmodning fra vedkommende departement og i) etter at det som er mulig er gjort for å oppklare differansen og ii) når feilposteringen ikke kan korrigeres på annen måte.

Det må innhentes hjemmel fra Stortinget i den enkelte sak før posteringsanmodning kan sendes Finansdepartementet. For mindre beløp bør Finansdepartementet ha fullmakt.

Stortinget vedtok ved behandling av Innst. S. nr. 252 (1997–98), jf. St.prp. nr. 65 (1997–98), å gi Finansdepartementet slik fullmakt for budsjett- og regnskapsåret 1998. Denne fullmakten er årlig blitt gjentatt i budsjettdokumentene. Det foreslås at Finansdepartementet gis samme fullmakt for budsjett- og regnskapsåret 2013, jf. forslag til romertallsvedtak IX.

Kap. 4600 Finansdepartementet

Post	Betegnelse	(i 1 000 kr)		
		Regnskap 2011	Saldert budsjett 2012	Forslag 2013
02	Diverse refusjoner	7 161	500	2 000
16	Refusjon av foreldrepenger	3 817		
18	Refusjon av sykepenger	1 605		
85	Avkastning fra Finansmarkedsfondet	11 818	11 800	7 400
95	Fondskapital			206 700
	Sum kap. 4600	24 401	12 300	216 100

Post 02 Diverse refusjoner

Posten omfatter refusjoner fra andre offentlige virksomheter som Finansdepartementet samarbeider med.

Post 85 Avkastning fra Finansmarkedsfondet

Kapitalen i Finansmarkedsfondet utgjør 206,7 mill. kroner. Forrige års avkastning inntektsføres

i statsbudsjettet og har til nå gitt grunnlag for en utgiftsbevilgning til fondets formål. Avkastningen i 2012 anslås til om lag 7,4 mill. kroner. Dette beløpet inntektsføres under kap. 4600, post 85 i 2013. Det vises til nærmere omtale under kap. 1600, post 70 Forskning og allmennopplysning om finansmarkedet, herunder av departementets forslag om en ny bevilgningsmodell fra og med budsjettåret 2013. Etter denne modellen vil det fra 2014 ikke bli inntektsført avkastning fra Finansmarkedsfondet.